~~1936~~ 1935

E. Statens etnografiska museum.

Med 4 planscher.

Genom beslut av 1935 års riksdag i enlighet med Kungl. Maj:ts proposition efter framställning av Vetenskapsakademien skildes från naturhistoriska riksmuseet dess hittillsvarande etnografiska avdelning för att fr. o. m. den 1 juli 1935 under benämningen Statens etnografiska museum bilda en självständig institution, dock fortfarande under Vetenskapsakademiens inseende och vård. Den 23 maj 1935 fastställde Kungl. Maj:t instruktion för Statens etnografiska museum (Sv. Författn.saml. 1935, nr 273).

I museets ordinarie personal har under året icke någon förändring inträtt. Jämte densamma ha följande personer periodvis tjänstgjort: fil. d:r Gösta Montell, fil. kand. Ernst Manker, fröknarna Astrid Laqvist och Lisa Santesson samt fil. stud. Jan Söderström. Av dessa har fröken Laqvist arbetat utan ersättning, medan de båda sistnämnda erhållit en blygsam sådan, mera gratifikation än avlöning. Tjänstgjort under hela året har den av Statens arbetslöshetskommission som arkivbiträde till förfogande ställda kontoristen herr Åke Mellblom. För dessa extra medhjälpares arbeten redogöres i det följande.

Under semestrarna har assistenten vikarierat för föreståndaren och d:r Montell för assistenten. Under den senares tjänstledighet för resa till Mexico (se nedan) upprätthölls assistentbefattningen av fil. kand. Manker. Under museibiträdets semester vikarierade för denna artisten Axel Hjelm.

Museets lokalförhållanden ha under året icke undergått någon förändring. Riksdagen beviljade emellertid, liksom 1934, ett anslag av 10,000 kronor för fortsatt montering i den för utställningsändamål iordningställda byggnaden III (f. d. kasern II) och ha härmed av det museet av 1932 års riksdag för detta ändamål beviljade beloppet kronor 96,140 utgått sammanlagt 64,000 kronor.

Under året har Djurgårdskommissionen anlagt en stor kloakledning för samtliga tre museer vid Kavallerivägen.

Föreståndaren har liksom under föregående år måst ägna sin mesta tid till löpande ärenden, icke minst åt korrespondensen med utländska museer och vetenskapsmän. Deras förfrågningar — för vilkas besvarande ofta en tidsödande utredning måste ligga

till grund, försvårad genom samlingarnas magasinering — ha under de senaste åren i hög grad ökats. Åtskillig tid har också åtgått för demonstrationer (framför allt av Hedin-expeditionens samlingar samt under årets sista månader även av det japanska teceremonihuset). För katalogiseringsarbetet, som vid museet är betänkligt i efterhand, har han endast kunnat disponera ringa tid och han har ej alls hunnit deltaga i monteringen i byggnad III. Föreståndaren har också fått så gott som ingen tid över för rent vetenskapligt arbete. Den större avhandling (behandlande material från hans expedition för museet 1910—12), som tryckts under året, låg färdig i manuskript redan 1928. En ökning av personalen, med minst en assistentbefattning, för att nödvändiga vetenskapliga och museitekniska arbeten skola kunna utföras, är ofrånkomlig.

Vidare har föreståndaren även detta år fortsatt sin undervisning i allmän och jämförande etnografi vid Stockholms högskola. Till föreläsningar har hans tid ej räckt, men han har (på kvällar) hållit 10 seminarier (5 under vår- och 5 under höstterminen). Fil. studerandena STURE LAGERCRANTZ och JAN SÖDERSTRÖM ha i ämnet avlagt tentamen för högsta betyget i fil. kand.-examen.

Assistenten beviljades av Akademien tjänstledighet från den 1 okt. 1934 till den 15 juni 1935 för en arkeologisk forskningsfärd för museets räkning till Mexico. För resan redogöres under »expeditioner». Efter sin återkomst har han deltagit i de löpande arbetena, utfört katalogiseringsarbeten samt påbörjat bearbetning av de under expeditionen sammanbragta samlingarna. I egenskap av docent i allmän och jämförande etnografi vid Stockholms högskola har han under höstterminen varannan fredag i museets lokaler vid Kavallerivägen hållit föreläsningar över »Mayafolket, dess kultur och historia».

T. f. assistenten ERNST MANKER har med biträde av herr Å. MELLBLOM fullbordat det under föregående år påbörjade ordnandet av museets bildarkiv. Med det under året inkomna materialet omfattar arkivet, utom den rika bildskörden från Hedin-expeditionen, cirka 20,000 fotografier av etnografiskt innehåll, folktyper o. dyl. från samtliga världsdelar jämte betydande samlingar originalteckningar m. m. Förutom sitt deltagande i de löpande ärendena har MANKER även varit sysselsatt med katalogisering av föremålssamlingar. Därjämte har han fortsatt sitt arbete rörande de lapska schamantrummorna.

Fil. d:r G. MONTELL har under sitt assistentförordnande fortsatt monteringen av kinesiska samlingar i byggnad III. Därvid har uppställningen i lantbrukssalen samt i södra rummet å nedre botten i det närmaste fullbordats. I det senare ha föremål, belysande arbetet i hemmet, matlagning, det enklare folkets klädedräkt och prydnader, vissa hantverk, handel och myntväsen ut-

ställts. Vidare ha i övre våningen monterats de hantverk, som ha samband med byggnader och arkitektur, nämligen snickeri, tegelslageri och murning. Utöver assistentförordnandena var d:r Montell anställd för monteringsarbete 15 sept.—15 okt. Därefter har han utan ersättning bistått med råd och utfört en del arbeten i samband med monteringen i byggnad III samt förberedande bearbetningar av de från Mexico hemförda samlingarna, huvudsakligen de etnografiska. Dessutom har han på uppdrag av Östasiatiska Samlingarna för publicering bearbetat de arkeologiska samlingar, tillhöriga museet, vilka fil. d:r Sven Hedin hopbragte inom Khotan-området 1896.

Museibiträdet har i första hand varit sysselsatt med maskinskrivning (brev och andra skrivelser efter diktamen, renskrivning av kataloger) samt lagning av lerkärl. Hon har vidare märkt samlingar, skött om boksamlingen, distribuerat bytesskrifter m. m.

Som vikarie under museibiträdets semester har artisten A. Hjelm uteslutande utfört tuschteckningar och akvareller av föremål, framför allt av arkeologiskt material från assistentens senaste expedition till Mexico.

Arkivbiträdet Å. Mellblom har ägnat sin mesta tid åt bildarkivet och efter t. f. assistenten Mankers anvisningar klistrat upp samtliga fotografier och annat bildmaterial samt renskrivit texter till dem. Han har även renskrivit etiketter till utställningen i byggnad III och äldre handskrivna kataloger.

Fröken L. Santesson har under tiden 15 januari—31 maj samt 23 september—19 december (ej full tjänstgöring) ritat föremål i samband med katalogiseringsarbete och för publikationer samt utfört textningar.

Fil. stud. J. Söderström har uppgjort en realkatalog över de omfattande samlingarna från Söderhavet (Nya Guinea-Påskön). På basis av museets material och litteraturen har han utarbetat en avhandling över »Membrantrummor i Söderhavet. Typologi och geografisk utbredning».

Under fröken A. Laquists ledning har föreningen »Arbete» (för sjuka) fortsatt sin verksamhet inom museet och därunder medhunnit en avsevärd mängd textilreparationer. Sålunda ha flera av de allra äldsta textilierna, t. ex. dylika hemförda från Japan av C. P. Thunberg, blivit omsedda. Likaså är en syrisk yllerock (gåva av J. Hedenborg 1832),vilken länge varit under arbete, nu färdigbehandlad. Dess mönster, vilket var svårt skadat men fullt skönjbart, har kunnat tillrättaläggas. En japansk damdräkt, intressant på grund av dess utsmyckning och väldiga dimensioner, har också med framgång behandlats, likaså några mycket skadade kinesiska vardagsdräkter och ett antal peruanska arkeologiska vävnader. Vid sidan av fröken Laquist har även brodösen fröken Stina Andersson tagit verksam del i arbetets tillsyn och utförande.

Vaktmästarna A. Törnblom och G. Nykvist ha liksom föregående år utfört konserveringsarbeten samt snickerier m. m. i samband med monteringen i byggnad III och i magasinsbyggnaderna. I dessa göromål har även eldaren J. Jacobsson deltagit. Under juli—september upptogs en stor del av Törnbloms tid av att biträda vid uppförandet å museets tomt av det japanska teceremonihuset (se nedan) och utförde han här ett synnerligen förtjänstfullt arbete bl. a. genom att hjälpa de japanska yrkesmännen till rätta, anskaffa goda och billiga leverantörer och på annat sätt övervaka den ekonomiska sidan av anläggningens utförande. Vaktmästare Nykvist har vidare gjort det mesta av årets fotografiska arbete vid museet.

Expeditioner under året, som helt eller delvis arbetat för museet.

På initiativ av Sveriges minister i Mexico, envoyéen C. G. G. Anderberg företog assistenten en arkeologisk forskningsfärd till Mexico år 1932. Det goda resultatet av denna resa föranledde minister Anderberg och dess understödjare i Mexico — Mexikanska Tändsticksbolaget, Mexikanska Telefonaktiebolaget L. M. Ericsson och direktör A. E. Paulson — att intressera sig för företagets fortsättande, varför medel ånyo ställdes till förfogande. Genom ministerns inflytelserika förmedling erhölls förnyat arbetstillstånd av Mexicos undervisningsministerium. Finansiellt bidrag lämnades sedermera även av Svenska sällskapet för antropologi och geografi, av Stiftelsen Lars Hiertas Minne, Svensk-Mexikanska Sällskapets styrelse samt av överdirektör Björn Prytz, Göteborg, med nedan angivna belopp. Stora lättnader bereddes expeditionen därigenom att Svenska Amerika Mexiko-Linjen beviljade synnerligen kraftig reducering av biljettpriserna.

Den 20 sept. 1934 avreste assistenten tillsammans med fil. d:r G. Montell till Mexico och återvände till Sverige den 15 juni. Under den första tiden företogos kortare expeditioner till viktigare arkeologiska fyndplatser i de centrala delarna av det mexikanska höglandet, varvid anskaffades arkeologiska typsamlingar, belysande den s. k. arkaiska kulturens utvecklingsstadier och lokala variationer. Enligt tidigare uppgjord plan förlades därefter verksamheten till distriktet Chalchicomula i östra delen av staten Puebla. Sedan åtskilliga år har Museum für Völkerkunde i Berlin stora samlingar från detta område, vilka dock icke härröra från systematiska grävningar utan förvärvats genom inköp, varför något större vetenskapligt värde icke kan tillmätas dessa samlingar. Huvudparten av den däri ingående keramiken är emellertid av typisk Teotihuacan-stil, och det var därför att vänta, att här skulle kunna erhållas en förbindelselänk mellan denna typiska höglandskultur och fornkulturerna i kustlandet.

Tyvärr visade det sig, att de talrika fornlämningarna, huvudsakligen s. k. *teteles* (kullar av jord bl. a. innehållande gravar), i det nämnda området i flesta fall tidigare varit öppnade och plundrade. En av de få orörda kullarna utgrävdes och gav ett intressant men oväntat resultat. Inga som helst spår av Teotihuacan-kultur framkommo men däremot ett stort material från en äldre kultur, vilken måste stått i nära samband med Mexico-dalens s. k. arkaiska skede och möjligen även rönt påverkan från kustfolken.

Sedan dessa arbeten avslutats, utgrävdes ett mycket betydande huskomplex utanför den s. k. arkeologiska zonen i Teotihuacan. Detta hus skilde sig, vad planeringen beträffar, starkt från det, som assistenten utgrävde 1932, och var betydligt överlägset detta i storlek. Ehuru endast mittpartiet av anläggningen undersöktes, frilades dock över 140 rum samt tre gårdar. Grävningarna gåvo ett mycket stort fornsaksmaterial och en hel del nya typer av keramik och redskap framkommo. Särskilt betydelsefullt var fyndet av textilier och korgflätningar från Teotihuacan-perioden, de första i sitt slag, som hittills påträffats på denna plats och förmodligen de äldsta kända i Mexico.

Det tredje mera omfattande grävningsföretaget förlades till trakten av staden Calpulalpan i nordvästra delen av staten Tlaxcala. Detta område var förut i arkeologiskt hänseende fullständigt okänt. Expeditionen påträffade rester av smärre fornstäder eller byar på tre olika platser. Undersökningarna koncentrerades till en av dessa lokaler, men på grund av bristande tid kunde endast en mindre del av de betydande komplexen av byggnadslämningar undersökas. Fynden visade sig vara identiska med materialet från Teotihuacans storhetstid, vilket är av stor betydelse för det mexikanska höglandets äldre historia. Bland föremålen härifrån bör särskilt framhållas en keramikskål, vars rika dekoration gör den till ett av de senare årens mera betydande arkeologiska fynd i det mexikanska höglandet.

Av de arkeologiska samlingarna, som omfatta åtskilliga tusen föremål — antalet kan vid årets utgång ännu ej ens tillnärmelsevis uppgivas — har största delen överlämnats till museet. De mexikanska myndigheterna visade ett mycket stort tillmötesgående och behöllo för landets egna samlingar endast ett mindre antal unika fynd. Museets arkeologiska samlingar från Teotihuacan äro nu de ojämförligt största utanför Mexicos gränser, som härstamma från under vetenskaplig ledning utförda grävningar.

I enlighet med de redan före avresan uppgjorda planerna ägnades även mycken tid åt etnografiska studier bland de nu levande mexikanska indianerna. Det är nämligen påfallande, i huru ringa grad man beaktat den gamla indiankulturens rester i modern tid. Det var följaktligen de rent indianska kulturelementens förekomst, som blev föremål för expeditionens studier.

Genom besök i olika stammars områden erhölls kontakt med befolkningen och därvid hopbringades en betydande samling föremål av till stor del fornindiansk karaktär. Sålunda studerades keramiktillverkning, spinning, vävning, papperstillverkning, jakt och fiske, majsodling, födans beredning, musikinstrument, klädedräkt, byggnadstyper etc. För att belysa föremåls och redskaps användning upptogs även kortare filmer. De hopbringade samlingarna härröra från olika stammar, såsom azteker, otomi, tepehua, totonaker och yaqui. Dessa speciellt av d:r Montell bedrivna undersökningar äro avsedda att bilda grundvalen för en systematisk jämförelse av arkeologiskt material från Mexico och dess motsvarigheter i nutiden, vilket är av största vikt vid klarläggandet av fundamentära element i fornkulturerna. En sådan undersökning torde vara icke blott av etnografiskt utan även av allmänt arkeologiskt intresse och förutsättningarna för dess genomförande äro särskilt gynnsamma i Mexico.

Efter riktlinjer och med understöd, som i föregående års berättelse angivits, har fil. d:r Gustaf Bolinder under året bedrivit etnografiska och arkeologiska samlingar och studier för museet i Colombia. Det hopbragta materialet skall delas mellan detta och colombianska staten. Under årets förra hälft företog B. med colombianska regeringens stöd en expedition till landets sydöstra, även av myndigheterna föga kända delar och hopbragte han där över 2,000 etnografiska föremål, framför allt från stammarna guayabero, piapoco, goahibo och saliba på låglandet kring Orinocos bifloder. Hälften av detta material bör alltså tillfalla museet. Efter denna expeditions avslutande ägnade sig Bolinder åt arkeologiska grävningar på högslätten kring Bogotá. I slutet av november erhöll han colombianska regeringens tillstånd att anträda en expedition för att söka åstadkomma fredlig förbindelse med de krigiska, mot de vita fientligt sinnade motilonindianerna.

D:r Bolinder förordnades den 15 aug. som professor i etnografi och arkeologi vid statsuniversitetet i Bogotá, har under året varit rådgivare i indianfrågor vid inrikes- och undervisningsministerierna, chef för en tillsatt etnografisk och arkeologisk kommission samt har även fått i uppdrag att utarbeta förslag till fornminnesvårdslagstiftning. Enligt vad initiativtagaren till hans expedition, Sveriges chargé d'affaires i Bogotá, legationsrådet A. Winqvist, meddelat, har B. därute gjort ett synnerligen gott arbete och är hans verksamhet å olika områden högt skattad av myndigheterna. Vid årets slut har ännu intet av hans samlingar anlänt till Sverige utan ämnar han själv hemföra dessa.

Fil. lic. Sten Bergman har under sin i februari anträdda expedition till Korea i zoologiskt- och djurgeografiskt syfte även arbetat för museet, vilket möjliggjorts genom räntemedel ur Didrik Bildts fond. Enligt från B. i december ingånget med-

delande hade han då lagt grunden till en god etnografisk samling: åkerbruksredskap, husgeråd, dräkter, lerkärl, hantverk m. m.

I slutet av maj återkom professor Olof Janse till Paris från sin i föregående årsberättelse nämnda arkeologiska expedition till Franska Indokina för de franska nationalmuseernas räkning, under vilken han även samlat för etnografiska museet. Hans arbete underlättades tack vare det aktiva stöd, han erhöll av de franska myndigheterna i Indokina, i främsta rummet av generalguvernören M. R. Robin samt av M. G. Coedès, chef för École Française d'Extrême-Orient. Janse har till museet översänt c:a 250 etnografiska föremål från såväl Annam som Tonkin och Kambodja samt ett 30-tal arkeologiska. I sändningen ingår en samling buddhistiska föremål, som genom Janses förmedling utgöra en gåva från Kungl. Biblioteket i Phnom-Penh (huvudstaden i Kambodja). Bibliotekets chef, mlle S. Karpelès underlättade på allt sätt Janses samlararbete i Kambodja. Intressantast äro kanske förvärven från moi- och muongstammar i norra Annams bergstrakter. Muong äro förmodligen landets urinvånare eller åtminstone dess äldsta nu levande befolkning. Från dessa märkas bl. a. två stora, kompletta vävstolar samt en samling dräkter och andra textilier. Från Kambodja må nämnas press för lackering av bokblad, armborst med koger och pilar, hängmatta (en sådan även från Annam), husgeråd, musikinstrument och leksaker. Bland de religiösa (buddhistiska) föremålen från Kambodja märkes främst en gammal vacker predikstol av trä (målad och förgylld) i form av en oxe, med verkliga horn (prästen sitter på en plattform på djurets rygg), vidare ett bokställ med ormmotiv (naga), som ställes framför predikstolen, samt en fullständig prästdräkt med prästens tiggarskål av svartlackerat trä. Den arkeologiska samlingen innehåller bl. a. några prov på keramik från kinesiska gravar (Song), som Janse grävt ut i norra Annam.

Denna prof. Janses samling bidrager till att fylla en kännbar lucka, enär museet hittills endast ägt ett 30-tal föremål från hela Indokina och ännu färre från Annam.

Från sin entomologiska expedition till Birma 1934—1935 har fil. kand. René Malaise och fru Ebba Malaise överlämnat 140 etnografiska föremål, av vilka de flesta insamlats av den senare. Det belopp som från museet sändes dem för inköp, var så ringa, att en del av dessa föremål måste betecknas som ren gåva av herr och fru Malaise. Representerade i samlingen äro bl. a. följande folk: yoyin-stammen av det så gott som okända lisawfolket i nordöstra, naga i v. Birma, shimpo-stammen av kachinfolket, taungyo och taungthu, de s. k. röda karen samt inthafolket vid Inle-sjön, de fyra sistnämnda i Shan-staterna. Bland föremålen märkas fem kompletta dräkter med påsatta silverornament och tillhörande lösa smycken, enstaka dräktdelar och väskor, hövdinghatt och andra huvudbonader, bärkorgar och

andra korgar av olika typer, fiskredskap (bl. a. mjärdar och en stor stjälpkorg), fällor, armborst, lerkulbåge, vapen, vävstol, musikinstrument (trummor, gonger, blås- och slaginstrument), rituella föremål (kycklingben för divination).

Det material, museet förut äger från Birma, härrör sig huvudsakligen från birmaneser i egentlig mening, varför detta tillskott var synnerligen välkommet.

1933—1935 vistades kand. Rolf Andersén-Barnholdt i Polynesien för språkliga, folkloristiska och etnografiska studier, huvudsakligen å Tahiti men även å Paumotu- och Marquesasöarna. Han gjorde därunder insamlingar för museet och överlämnade till självkostnadspris den del av sina förvärv, 114 föremål, som behövdes för komplettering av det i museet redan befintliga materialet. Häri ingå 22 arkeologiska stenföremål samt 80 flätningsarbeten, prov på den på Tahiti nu så gott som utdöda flätningskonsten med dess olika teknik och ornamentik. Herr Andersén-Barnholdt konstaterade, att Statens etnografiska museums samlingar från Tahiti voro lika goda som de i museet i Papeete, vilket kan förtjäna att nämnas, enär öns inhemska kultur nu till största delen är försvunnen.

Fil. kand. Ernst Manker har fortsatt sina lapska fältundersökningar, detta år i Västerbotten, där han under sommaren vistats bland fjällapparna i Sorsele och Tärna socknar. Speciellt har han därvid studerat renskötseln, vallning och renskiljningar m. m., samt lapparnas gamla höst- och vårvisten.

Gåvor under året i form av föremål:

Förutom det material från en del av årets expeditioner, vilket är att betrakta som gåva, ha följande gåvor inkommit:

Asien.

H. M. Konungen har behagat förära 6 st., tidigare Konung Oscar II tillhöriga föremål från Sydarabien, hemförda av greve Carlo Landberg från hans besök hos sultanen av Hadramaut 1896 och med dennes tillstånd utvalda från soldater i hans livvakt. Föremålen, som äro klädda med rikt ornerad silverplåt och andra silverornament äro: en dolk med på klingan inristat koranspråk (»Hjälpen och den nära segern kommer från Gud») samt med skida av ovanlig form (hög, minaretliknande spets), ett kruthorn, en väska att bära vid bältet (innehållande eldstål, flinta och fnöske), en kulpung och ett knivbestick med två knivar och en trästav med silverskaft (använd dels att reda ut beduinernas långa hår, dels som »klåkommissarie»).

H. K. H. Kronprinsen har överlämnat en från resan i Persien hemförd kalebass, av egendomlig form och målad, troligen använd som skallra, från Mazanderán.

Mr. H. W. SETON-KARR, London, har skänkt ett stenredskap från Cuddapah, Främre Indien, och major KRAFT VON LANDWÜST, Flen, en vävnad, som ännu ej kunnat lokalbestämmas.

D:r SVEN HEDIN har från sin senaste expedition överlämnat en samling redskap för fiske, spinning m. m. Samlingen är gjord av herr GEORG SÖDERBOM bland loplik, ett blandfolk av turkar och tibetaner vid nedre Kum-darja. Museet har av d:r HEDIN även fått mottaga en arkeologisk samling från Östturkestan. Föremålen äro dels köpta, dels samlade av d:r NILS AMBOLT under dennes resor för Hedin-expeditionen åren 1928—33 och härröra till större delen från Khotan-distriktet. D:r HEDIN har vidare skänkt två stenhuvuden från Kina, det ena troligen löshugget från väggen i ett klipptempel, samt en stenfigur, föreställande en liggande Buddha (Buddha ingående i nirvana).

Från Hedin-Bendix-expeditionen har överlämnats 8 st. fällor från Nordkina, vilka anskaffats av fröken B. LESSING, Berlin.

Direktör SVEN STÅL, Stockholm, har skänkt en gammal vacker, troligen koreansk, tempelmålning med Fudo, upplysningens gud, som huvudfigur.

Årets märkligaste gåva är det japanska *teceremonihus*, som tillkommit på initiativ av den erfarna kännarinnan av Japans gamla kultur, fru IDA TROTZIG. Donatorerna äro herr GINJIRO FUJIHARA i Tokyo, bl. a. president i Japan-Sweden Society därstädes och chef för det stora företaget The Oji Paper Manufacturing Company, samt firman JAMES LUNDGREN & CO. i Göteborg, Skandinaviens största och äldsta tefirma, genom dess verkställande direktör, herr DOUGLAS LUNDGREN. Redan 1932 började herr FUJIHARA förberedelserna i Japan att anskaffa ett för det svenska klimatet lämpligt teceremonihus samt planera en för ceremonien typisk trädgård. Herr F. lät vidare sorgfälligt utvälja byggnadsmaterialet — ceder, cryptomeria, bambu etc. — och anslog tillräcklig tid för virkets torkning och beredning. För att förvissa sig om att allt var klart före skeppningen till Sverige lät herr F. i mars 1935 provisoriskt uppföra huset i Tokyo och inspekterades det då av kejsarens broder PRINS CHICHIBU med gemål, beskyddare av Japan-Sweden Society. Prinsen behagade därvid giva anläggningen det symboliska namnet Zui-ki-tei (»The cottage of auspicious light». För betydelsen av detta namn redogöres i två nedan upptagna skrifter om denna donation).

Den 29 juni anlände materialet till Stockholm och med detsamma följde en av herr FUJIHARA utvald specialist på uppförande av teceremonihus, herr TOKUSABURO UKIGAYA, samt en medhjälpare till denne, herr KUNIO TANIGUCHI. Arbetet tog omedelbart sin början och efter tre månader stod anläggningen färdig, något försenad genom den sista tidens intensiva regn. På grund av detta måste väggarnas målning in- och utvändigt anstå till våren. Förutom förstugan (*rōka*) och en skafferiavdel-

ning (*mizuya*) har byggnaden två rum: ett väntrum (*machiai*) om 6 mattors (*tatami*) storlek och själva ceremonirummet (*chaseki*) om 4½ mattor. Den byggnaden omgivande, för teceremoniens utförande obligatoriska, lilla trädgården är — med sin väntpaviljong (*koshikaki*), sina gångstenar, sin vackra gamla stenlykta, vattencistern och staket — planerad med konstrik oregelbundenhet och ordnad efter för västerländska begrepp främmande principer och idéer.

Den 8 oktober behagade H. K. H. Kronprinsen, åtföljd av H. K. H. Kronprinsessan, förklara teceremonihuset invigt. Bland övriga närvarande märktes Japans minister i Stockholm, excellensen Toshio Shiratori, Vetenskapsakademiens presidium, styrelsemedlemmar av Svensk-Japanska sällskapet, museichefer och andra museimän i Stockholm, inalles ett par hundra personer. Mecenaterna representerades av konsulinnan Alma Lundgren-Küller och direktör Douglas Lundgren.

Förutom till donatorerna står museet i tacksamhetsskuld till institutioner, myndigheter och enskilda personer, som på olika sätt lämnat sitt bistånd vid anläggningens tillkomst; alla kunna här ej nämnas. Excellensen Shiratori följde hela tiden arbetets gång, ställde tolkar från japanska legationen till förfogande och gav på många sätt i övrigt företaget sitt kraftiga stöd. Chefen för Svenska Ostasiatiska Kompaniet, direktör Gustaf Borin, beviljade avsevärd nedsättning såväl av fraktkostnaden fran Japan för det väldiga materialet (21 ton) som av de båda japanernas resa till Sverige. Göteborgs Hamnkontor befriade sändningen från hamnavgifter. Kungl. Maj:t beviljade genom Järnvägsstyrelsen frakt för halv avgift från Göteborg till Stockholm. Byggnadsstyrelsen bistod vid arbetets utförande. Fru Ida Trotzig och hennes dotter fru Inez Stenberg togo jämte japanska legationen hand om de båda japanerna under deras stockholmsvistelse, tjänstgjorde nästan dagligen som tolkar och underlättade arbetet på andra sätt. Även de japanska yrkesmännen äro värda ett särskilt omnämnande på grund av deras stora yrkesskicklighet, flit och samvetsgrannhet.

För ceremonirummet sände herr Fujihara som gåva en fullständig inredning av lösa föremål, 41 st., tillhörande den förnämsta teskolan i Japan, *omote*, i vars stil f. ö. hela byggnaden är uppförd. De viktigaste föremålen äro: vattenkitteln med sitt fyrfat (båda av brons), tekopparna och teburkarna, skedar samt ask för rökelse.

Vid arbetenas avslutande överlämnade de båda japanerna som gåva från herr Fujihara, de verktyg etc., de använt vid husets uppförande samt vid trädgårdens anläggande, c:a 70 st.: sågar och hyvlar av olika typer och för olika ändamål, sågfilar, hammare, tänger, stämjärn, murslevar, slipstenar, vattenpass, passare, spadar, såll, trädgårdssaxar m. m. Från Kina ägde

museet förut en god samling av olika yrkesutövares verktyg och redskap, men Japan var å detta område svagt representerat, varför denna gåva kom synnerligen väl till pass.

General C. E. NATHORST, Manila, som förra året skänkte en samling etnografica från Filippinerna har utökat denna med 43 föremål, bl. a. från igoroterna på Luzon, pulayan i v. delen av ön Negros samt från civiliserade infödingar. Från igoroterna märkas en kvinnodräkt, dekorativa väskor för män och för kvinnor, näsflöjter (bontocigoroter) och andra flöjter av bambu med inbrända och färglagda ornament, rökpipor av trä l. mässing, 3 stora, ur en palmstam skurna figurer »för fördrivande av onda andar» samt en sorts flätverk, som hänges i bontocigoroternas lådliknande sovrum i hyddan »för att förjaga onda andar». Pulayan representeras av bågar och pilar. I övrigt må nämnas en regnrock av palmfibrer, använd av bönder på Luzon, skördeknivar för ris av intressant typ, textilier av ananasfibrer, erinrande om tunt siden, samt kalkbehållare (för beteltuggningen), förfärdigade av resp. scrotum av en tjur och en hjortfot, förutom ornerade sådana av bambu.

Söderhavet.

Av f. d. intendenten fil. d:r N. E. HAMMARSTEDT: från Hawaii en gammal halsprydnad (värdighetstecken), skuren av kaskelottand med hängsnören, flätade av människohår, samt en långsmal, gul glaspärla, gravfynd;

av kand. R. ANDERSÉN-BARNHOLDT ett matttråg av trä och en båtmodell från Tahiti.

Afrika.

H. M. KONUNGEN har ur Konung Oscar II:s samlingar behagat överlämna en äldre armdolk från nö. Afrika, troligen från Abessinien eller angränsande delar av Anglo-Egyptiska Sudan.

D.D. K.K. H.H. KRONPRINSEN och KRONPRINSESSAN hava behagat förära 28 föremål från sitt besök i Abessinien, korgbord, bägare av horn, processionskors av mässing för präst m. m. Till ett korgbord med bricka av samma material hör 18 små behållare, innehållande i Abessinien brukliga sädesslag och kryddor.

Chefen för universitetets arkeologiska och etnografiska museum i Cambridge, Louis C. G. CLARKE har skänkt en handledskniv (vapen) från turkana-folket, nv. Kenyakolonien. En sådan kniv består av en nästan cirkelrund, skarp, med eggskyddare av läder försedd järnskiva, som bäres kring högra handleden.

Professor ANTONIO MORDINI, Barga, har till tidigare gåvor från sina expeditioner i Tripolitanien lagt ytterligare 20 paleolitiska och neolitiska stenredskap (förutom ett antal skärvor) från olika fyndplatser i Fezzan.

Mr. H. W. SETON-KARR, London, har överlämnat 4 stenredskap från sin 5. arkeologiska expedition till Somaliland.

Amerika.

H. K. H. KRONPRINSEN har behagat överlämna tre arkeologiska pilspetsar från Rhode Island, Arizona och Oregon i Förenta staterna.

Intendenten d:r N. E. HAMMARSTEDT har skänkt ett gammalt vackert halsband (benpärlor m. m.) från pawnee-indianerna i Förenta staterna.

Såsom ett ytterligare bevis på envoyé ANDERBERGS stora intresse för museet har detta som gåva från honom fått mottaga en samling lerkärl och lerfigurer från Chupicuaro, staten Guanajuato, Mexico. Detta område har tidigare ej varit representerat i museets samlingar, men luckan har på ett förnämligt sätt uppfyllts genom denna gåva. Figurerna, 33 st., ansluta sig stilistiskt till vissa arkaiska typer från Mexicodalen. Lerkärlen, 244 st., äro av olika, för trakten karakteristiska typer, de flesta vackert dekorerade och så gott som alla utomordentligt väl bibehållna. Såväl vetenskapligt som ur utställningssynpunkt är denna samling av stort värde. Den inköptes av museets expedition genom förmedling av Mexicos Nationalmuseum.

Direktör A. E. PAULSON, New York, har skänkt två stora, praktfulla vävnader, utförda av indianer i staten Oaxaca, tre gamla broderier (märkdukar), en gammal schal (s. k. *reboso*) samt en kjol och ett pärlbroderat linne till en china poblanadräkt;

av fru HELGA LARSEN och fröken BODIL CHRISTENSEN, Mexico D. F., åtskilliga etnografiska föremål från olika håll i Mexico samt arkeologiska från Calixtlahuaca, Tizatlan, Chiconautla etc.;

av ingenjör OLA APENES, Mexico D. F., en arkeologisk malsten (metate) från Mexicodalen; av mrs E. M. MCDOUGALL, New York, genom förmedling av d:r G. MONTELL, en vävstol samt diverse prover på indiansk textiltillverkning från olika delar av Mexico;

av licenciado ADALBERTO A. ARGUËLLES, Tampico, Mexico, ett lerkärl, sländtrissor och benprylar, funna i norra delen av nuvarande staden Tampico. Gåvan har överlämnats till museet genom förmedling av ingenjör CURT CRAMÉR, Tampico;

av direktör CARL ERIK SÖDERLUND, Mexico D. F , ett lerkärl från Iguala, staten Guerrero, Mexico;

av direktör G. A. GRANSTRÖM, Stockholm, en sadel från Mexico;

av sjökapten HANS ELLIOT, Panama, ett demonskepp från chocó-indianerna, Panama. Skeppet, som tillverkats av ett mycket lätt träslag, är försett med två däck och en kort mast. Det

är bemannat med 51 små träfigurer, utrustade med europeiska vapen. Vilka religiösa ideer som ursprungligen ligga till grund för dessa demon- eller andeskepp är ännu icke klarlagt. Kapten ELLIOT, som har mycket goda förbindelser med chocó-indianerna, har emellertid från dem erhållit några intressanta uppgifter. Skeppen förfärdigas av medicinmän, och de användas huvudsakligen för att skydda patienter under resor från en medicinman till en annan. Figurerna representera demoner, som ha förmåga att bortdriva sjukdomar och som således kunna skydda ägaren av ett sådant skepp;

av d:r GÖSTA MONTELL en kalebasskål från chocó-indianer i Colombia;

av d:r S. LINNÉ en väska av caraguatá-fibrer från bogotá-indianerna, en korg från chocó- och en fossil hajtand (medicin) från cuna-indianerna, samtliga i Panama;

av herr ROLF BLOMBERG, Stockholm, koger med blåsrörspilar, trumma och flöjt från indianer vid Rio Archidona, biflod till Rio Napo i Ecuador;

av kapten F. G:SON DETTHOW, São Paulo, en kruka innehållande pilgift från Brasilien (analyserat av prof. C. G. Santesson), samt 16 st. stenredskap från en sambaqui (kökkenmödding) vid Iguape, staten São Paulo, Brasilien.

Plantageägaren TORSTEN LINDGREN, Paraguay, har även detta år tillfört museet värdefullt material. Han har således skänkt en etnografisk samling från lengua-indianerna, en gravurna från Colonia Elisa, samt arkeologiska föremål huvudsakligen från Estancia Hermosa, Concepcion. Den ståtliga gravurnan, som mäter 52 cm i höjd och 203 cm i omkrets, är helt dekorerad med s. k. fingerintrycksornament, en ornamentik, typisk för chaco-stammarna samt för arkeologisk keramik från vissa fyndplatser vid Rio Paraná och i sydligaste Brasilien. Urnan har använts för direkt urnbegravning, ett för närliggande delar av Sydamerika typiskt gravskick. De övriga arkeologiska föremålen utgöras av två lerkärl och 8 stenredskap, huvudsakligen yxor. Den etnografiska samlingen utgöres av 110 nummer och innehåller bl. a. dräktdelar och smycken såsom halsband av benpärlor och pärlemor samt olika slag av fjäderprydnader, dansskramlor av hjortklövar, visselpipor och andra musikinstrument, ett flertal vackra väskor av caraguatá-fibrer, ornerade kalebasser, lerkärl och andra husgeråd. Denna samling kompletterar på ett förtjänstfullt sätt museets av greve ERIC VON ROSEN och professor ERLAND NORDENSKIÖLD gjorda samlingar från El Gran Chaco.

Lappland.

Greve ERIC VON ROSEN har skänkt 15 fragment av en lapsk båt, vilka han under sommaren fann på »Offerholmen» nedanför

Stora Sjöfallet. De höra till samma båt, av vilken greven fann delar år 1903 och då överlämnade till museet.

Penninggåvor och understöd:

Såsom bidrag till museets expedition till Mexico 1934—35 har, förutom de i föregående årsredogörelse nämnda donationerna, ytterligare understöd lämnats av direktör A. E. Paulson, New York, med 1000 pesos och av Stiftelsen Lars Hiertas Minne med 500 kronor, Svensk-Mexikanska Sällskapets styrelse har skänkt 500 kronor och Filmaktiebolaget Le Mat Metro Goldwyn har genom fru Lily Lannby överlämnat 300 kronor. Av Svenska Sällskapet för Antropologi och Geografi tilldelades docent Linné två tredjedelar av årets Vega-stipendium (1980 kronor).

Av Föreningen Riksmusei Vänner har museet fått mottaga 212: 29 kronor.

Ur statsanslaget för utgivande av lärda verk etc. har föreståndaren även detta år erhållit 500 kronor för fortsatt utgivande av »Riksmuseets Etnografiska Avdelning. Smärre Meddelanden.»

Gåvor till bildarkivet:

Direktör Douglas Lundgren har skänkt ett stort album med fotografier (92 st.) av teceremonihuset i olika byggnadsstadier, arkitekturdetaljer, arbetarna o. s. v.

Mr. G. Fujihara, Tokyo, har översänt 26 stora fotografier, tagna vid det tillfälle, då prins Chichibu inspekterade teceremonihuset före dess avsändande till Sverige.

Svenska Dagbladet har genom redaktör Einar Fors Bergström överlämnat 28 förstoringar av negativ från museets expedition till Mexico 1934—35.

För bildarkivet har till museet vidare överlämnats gåvor av följande personer:

docent S. Linné, 355 fotografier av arkeologiska föremål från Sydamerika och 134 från Mexico;

professor O. Janse, 45 fotografier av religiösa ceremonier, folktyper m. m. från Kambodja och Annam (Laos) m. m.;

fil. kand. S. Lagercrantz, ett 40-tal teckningar av afrikanska armdolkar i tyska museer;

fil. d:r G. Montell, 32 fotografiska negativ av arkeologiska föremål från Peru samt 2 reproduktioner i färg av akvareller med motiv från Jehol;

fil. d:r Sven Hedin, 5 förstoringar av japanska tempel och tibetanska kultföremål samt sitt porträtt;

konsulinnan E. Bolinder, 13 fotografiska negativ av konsul Christian Bolinders till museet förra året skänkta samlingar från Sydafrika och Kina;

professor Antonio Mordini, Barga, Italien, 16 fotografier från Fezzan;

mrs. ELSIE MCDOUGALL, New York, 8 fotografier av dansmasker från Guatemala;

plantageägaren TORSTEN LINDGREN, Paraguay, 6 fotografier av lengua-indianer;

mr. T. A. G. STRICKLAND, Cambridge, 3 skioptikonbilder från Bangkok.

Gåvor till boksamlingen (delvis även förvärv genom byte med avdelningens egna publikationer):

Conservator C. C. F. M. LE ROUX, Kolonialinstitutet i Amsterdam, har genom förmedling av major J. C. LAMSTER, konservator vid samma institution, som gåva från »Kon. Bataviaasch Genootschap van Kunsten en Wetenschappen» i Batavia överlämnat 141 volymer av »Tijdschrift voor Indische Taal-, Land, en Volkenkunde» (Batavia), 49 volymer av »Verhandelingen van het Bataviaasch Genootschap van Kunsten en Wetenschappen» (Weltevreden) m. m.

Mr. GINJIRO FUJIHARA, Tokyo, har haft älskvärdheten översända 300 ex. av sin skrift »Zui-ki-tei. The cottage of auspicious light» (Tokyo 1935), som behandlar det till museet skänkta teceremonihuset.

Direktör SVEN STÅL har förärat 4 värdefulla arbeten över exotisk konst, bland dem Fenollosas kända standardverk »Epochs of Chinese and Japanese Art» samt M. Anesaki, »Buddhist Art».

Fil. d:r SVEN HEDIN har överlämnat 15 böcker, därav 8 av hans egna arbeten, samt 24 häften av geografiska tidskrifter.

Publikationer ha vidare översänts från följande institutioner och sällskap:

University of California, Berkeley, California; Historisches Museum, Bern; Peabody Museum of American Archaeology and Ethnology, Harvard University, Cambridge, Mass.; Field Museum, Chicago; Estlands Nationalmuseum, Dorpat; Società Italiana d'Antropologia e Etnologia, Firenze; Forschungsinstitut für Kulturmorphologie, Frankfurt am Main; Nationalmuseet, Köpenhamn; Kommittéen för 5. Thule-expeditionen, Köpenhamn; De förenade sovjetrepublikernas renskötselinstitut, Leningrad; Manchester Museum, Manchester; M. A. Fontana Company, Montevideo; Museo Nacional de Arqueologia, Historia y Etnografia, Mexico; American School of Prehistoric Research, Old Lyme, Conn., U. S. A.; Musée d'Ethnographie, Paris; Société d'Ethnographie de Paris; Société des Africanistes, Paris; Sociedade Portuguesa e Antropologia e Etnologia, Porto; Musée Ethnographique du Congo Belge, Tervueren; Musée de Géorgie, Tiflis; Governo della Tripolitania e della Cirenaica, Tripolis; Smithsonian Institution, Washington; National Academy of Sciences, Washington; Museet i Zagreb (Agram); Institutet för Nordisk Etnologi vid Åbo Akademi; Albert Bonniers Bokförlag; Generalstabens Litografiska Anstalt; Geografiska Institutionen, Lund; Göteborgs Museum;

Hälsingborgs Museum; Japanska Legationen; Livrustkammaren; Nordiska Museet; Stadsmuseet, Stockholm; Stockholms Stads Statistiska Kontor; Svenska Sällskapet för Antropologi och Geografi; Tekniska Museet; Vetenskapsakademiens Bibliotek; Vitterhetsakademiens Bibliotek; Värmlands Fornminnes- och Museiförening, Karlstad; Östasiatiska Samlingarna.

Följande enskilda personer ha även överlämnat publikationer: Colonel Enrico De Agostini, Firenze, professor Masaharu Anesaki, Tokyo, professor Henry Balfour, Oxford, d:r B. Bonnerjea, Budapest, professor G. V. Callegari, Verona, professor R. Corso, Neapel, professor J. Czekanowski, Lemberg, hoofdinspecteur C. H. De Goeje, Haag, professor Paolo Graziosi, Firenze, d:r T. I. Itkonen, Helsingfors, professor O. Janse, Paris, rev. Neville Jones, Bulawayo, S. Rhodesia, S. Afrika, professor P. R. Kirby, Johannesburg, herr Jorge A. Lines, San-José, Costa Rica, Monseigneur Federico Lunardi, Rio de Janeiro, professor G. Grant MacCurdy, Old Lyme, Conn., U. S. A., professor Antonio Mordini, Barga, Italien, professor N. W. Nieuwenhuis, Leiden, burgemester jonkheer L. C. van Panhuys, Haag, professor W. Thalbitzer, Köpenhamn, professor G. Thilenius, Hamburg, museumsinspektör Th. Thomsen, Köpenhamn, d:r H. Wieschhoff, Frankfurt am Main, fil. d:r T. J. Arne, Stockholm, direktör G. A. Granström, Stockholm, dr. phil. Hilde Heimann-Wohlgemuth, Stockholm, fil. d:r K. G. Izikowitz, Göteborg, fil. kand. S. Lagercrantz, professor G. Lindblom, docent S. Linné, fil. kand. E. Manker, fil. d:r G. Montell, intendent Tord O:son Nordberg, samtliga i Stockholm, fil. kand. S. Rydén, Göteborg, professor C. G. Santesson, Stockholm, Japans minister i Stockholm excellensen T. Shiratori, fil. d:r B. Thordeman, Stockholm, fil. kand. H. Wassén, Göteborg, fil. d:r Karl Wåhlin, Stockholm.

Depositioner:

Greve Eric von Rosen har som deposition överlämnat en uppsättning föremål och redskap för teceremonien (17 st.). Fil. d:r Sven Hedin har deponerat 1 stor kinesisk lyckönskningsbild, broderad i silke på siden, och 2 mindre broderade av samma slag. Föremålen äro gåva till d:r Hedin på hans 70-årsdag. Fil. d:r G. Montell har deponerat en kinesisk solfjäder med målningar av buddhistiska helgon.

Inköp under året:

Av kand. Rolf Andersén-Barnholdt har museet förvärvat 116 föremål, som av honom insamlades i Polynesien under den ovan nämnda resan;

av missionär C. Nykvist, Vättersnäs, en större stenplatta, dekorerad med figurer i relief och monterad som skärm, två vaser

av koppar, en tempelklocka och en trätavla, samtliga äldre föremål från Kina;

av köpman BENT FRIIS-JOHANSEN, Shrinagar (Nordindien), en vävstol;

av musiklärare KURT THUNELL, Stockholm, ett gammalt japanskt spjut.

D:r G. MONTELL har slutligen till inköpspris överlämnat ett antal av honom i Mexico hopbragta föremål. För dessa kommer att redogöras i nästa års berättelse i samband med Mexico-expeditionens resultat.

För bildarkivet har inköpts 40 fotografier av lappar i Sorsele och Tärna socknar, Västerbottens län, tagna under året av fil. kand. ERNST MANKER, samt 16 fotografier från Panama (chocóindianer) tagna av herr ARNE ARBIN, Stockholm.

Boksamlingen har genom inköp ökats med ett 60-tal volymer.

Följande utländska besökare ha under året idkat studier i museets samlingar:

Prof. ROJIRO ANDO, Kiriu, Japan, d:r WALTER ANDRAE, Berlin, prof. MASAHARU ANESAKI, Tokyo, d:r LEIGH ASHTON, Wictoria and Albert Museum, London, mr. HENRY G. BEASLEY, Oxford, d:r FRANS BLOM, New Orleans, fröken SUSAN CLARKE, Boston, fröken M. H. COCHET, Paris, herr WILLI FELS, Dunedin, Nya Zealand, ambassadrådet M. FISCHER, Peking, herr ADOLF FRIEDRICH, Forschungsinstitut für Kulturmorphologie, Frankfurt am Main, legationssekreteraren baron KEIZO FUJII, Stockholm, d:r PETER V. GLOB, Nationalmuseet, Köpenhamn, herr N. A. HEDIN, São Paulo, Brasilien, d:r H. HEIMANN-WOHLGEMUTH, Berlin, d:r WERNER HOPPENSTEDT, Rom, d:r ALFRED E. HUDSON, New Haven, fröken ELISABET HÄUSEL, Berlin, prof. RYNJIRO ICHINOHE, Kyoto, d:r T. I. ITKONEN, Helsingfors, herr WERNER JACOBSEN, Nationalmuseet, Köpenhamn, prof. AMANDUS JOHNSON, Philadelphia, herr JÓNAS JÓNSSON, Island, herr RICHARD KELLER, Forschungsinstitut für Kulturmorphologie, Frankfurt am Main, fil. mag. EERIK LAID, Nationalmuseet, Tartu, herr LOUIS PIERRE LEDOUX, Cambridge, Mass., docent NILS LID, Oslo, överste L. G. MATTERSON, London, fru C. A. MCKENZIE, Vancouver, herr DOUGLAS L. OLIVAR, Cambridge, Mass., d:r CORNELIUS OSGOOD, Yale-universitetet, New Haven, fröken EDITH BRENNECHE PETERSEN, Nationalmuseet, Köpenhamn, herr J. PLUMER, Ann Arbor, Mich., herr WOLF SCHEUB, Jena, prof. P. W. SCHMIDT, Mödling, Wien, fil. lic. SAM. SKÖLD, Wuchang Kina, mr. H. N. SPALDING, Oxford, prof. WILLIAM I. THOMAS, New York, prof. TAKAHIKO TOMOEDA, Tokyo, d:r JOHANNES VELDEN, Berlin, herr HARRY G. WALLACE, Detroit, d:r MARGARETE ZUELZER, Berlin, generalkonsul H. VON ZUR MÜHLER, Köpenhamn.

Bland övriga personer som i forskningssyfte besökte museet, märkas:

Rustmästare JOSEF ALM, Armémuseum (vapen), redaktör OLOF ANDERSSON (lapsk musik), herr ARNE ARBIN (amerikanska samlingar), herr LARS BEHM, Panama (keramik från Costa Rica), fil. kand. ERIK BELLANDER, fil. lic. STEN BERGMAN, herr ROLF BLOMBERG, fil. kand. A. V. BRAMZELIUS, intendent SVEN DRAKENBERG, kammarskrivaren fil. kand. HARRY EDGREN, kand. MAJ FLORIN, antikvarien O. FRÖDIN, direktör C. A. GRANSTRÖM (stenfigurer och malstenar från Costa Rica och Marquesasöarna), antikvarien GUSTAF HALLSTRÖM med 20 lantmäterielever (gamla och moderna stenredskap), löjtnant HENNING HASLUND-CHRISTENSEN (de kinesiska samlingarna och mongolisk musik), fil. d:r SVEN HEDIN, kand. MÄRTA HEDLUND, prof. P. J. HOLMQUIST (stenfigurer och malstenar från Costa Rica och Marquesasöarna), d:r DAVID HUMMEL, arkitekt BERTIL HÖÖK, fil. d:r K. G. IZIKOWITZ, lektor RAGNAR JIRLOW (bärredskap m. m.), fil. kand. GUNNAR JONSSON, kand. ERIC JUEL, ingenjör ORVAR KARLBECK och prof. BERNHARD KARLGREN (de kinesiska samlingarna), fil. kand. GÖSTA KOCK, fil. kand. BIRGIT LAQUIST, fil. lic. TORSTEN LENK, kammarskrivaren fil. kand. T. LETH, kand. BARBRO LIDSTRÖM, docent WALDEMAR LIUNGMAN, fil. kand. RENÉ MALAISE, ingenjör K. G. MOLIN (bumeranger), intendent TORSTEN MÅRTENSON (museiteknik), kand. M. MÖLLER, kand. MARTIN OHLSSON, amanuensen fil. d:r A. E. OLDEBERG, kand. GUSTAF E. OLSSON, kand. MATS REHNBERG, fröken VANNA SCHOLANDER (de kinesiska samlingarna och mongolisk musik), kand. ANN-SOFI SCHOTTE, fröken ELISABETH STRÖMBERG, fil. d:r SIGFRID SVENSSON, fil. d:r BENGT THORDEMAN, stationsinspektoren KARL TIRÉN (lapsk musik), fil. lic. FOLKE H. TÖRNBLOM (musikinstrument), intendent GUNNAR ULLENIUS, fil. kand. ALBIN WIDÉN, herr NORBERT WOHLGEMUTH, fil. d:r KARL WÅHLIN, fil. kand. ERIK YGBERG, fröken BIRGIT ÅKERDAHL.

Museets enda för allmänheten öppna visningslokal, de afrikanska samlingarna vid Västra Trädgårdsgatan, har varit öppen (fritt tillträde) helgfria onsdagar 12—3 samt söndagar 1—4. Ehuru lokalerna vid Kavallerivägen ännu ej äro iordningställda, har där förvarade samlingar (huvudsakligen de under montering varande Hedin-samlingarna) samt teceremonihuset på begäran demonstrerats för enskilda intresserade personer samt för grupper. Bland de senare märkas, förutom skolklasser, elever från Tekniska Skolan och Brunssons vävskola, Svensk-Japanska Sällskapet, Svenska Turistföreningen (till förmån för ungdomens färdefond) samt Svenska Museimannaföreningen. Antalet besökande vid Västra Trädgårdsgatan samt vid demonstrationer av samlingarna vid Kavallerivägen, har under året varit 3107 personer.

Följande under året utkomna skrifter äro helt eller delvis grundade på museet tillhörigt material:

BRAMZELIUS, ABBE W., Cha-no-yu, Japans själ. Ord och Bild, h. 12. Stockholm 1935. 10 s.

FUJIHARA, GINJIRO, Zui-ki-tei. The cottage of auspicious light. Tokyo 1935. 12 s.

IZIKOWITZ, K. G., Musical and other sound instruments of the South American Indians. A comparative ethnographical study. Göteborgs Kungl. Vetenskaps- och Vitterhets-Samhälles Handlingar. Femte Följden. Ser. A. Bd 5. No. 1. Göteborg 1935. 433 s.

LAGERCRANTZ, STURE, Fingerverstümmelungen und ihre Ausbreitung in Afrika. Zeitschrift für Ethnologie 1935. Heft 4—6. 30 s.

LINDBLOM, GERHARD, The spiked wheel-trap and its distribution. Geografiska Annaler. Stockholm 1935. (Hyllningsskrift tillägnad Sven Hedin på hans 70-årsdag.) 13 s.

——, Kamba tales of supernatural beings and adventures. Kamba Folklore II. Archives d'Études Orientales, Vol. 20: 2. Lund 1935. IV + 142 s.

LINNÉ, SIGVALD, Dr. Sven Hedin's significance to the Ethnographical Museum of Stockholm. Geografiska Annaler. Stockholm 1935. (Hyllningsskrift tillägnad Sven Hedin.) 8 s.

MANKER, ERNST, Nomadliv och renskötsel i Vittangi skogslappby. Svenska Kulturbilder, Ny Följd, band II. Stockholm 1935. 24 s.

——, En lapptrumstolkning från Silbojokk 1642. Norrbotten 1935 (Luleå). 16 s.

MONTELL, GÖSTA, The lama temple Potala of Jehol. Plan of the monastery-ground. Geografiska Annaler. Stockholm 1935. (Hyllningsskrift tillägnad Sven Hedin.) 10 s.

——, De etnografiska och religionshistoriska undersökningarna, i SVEN HEDIN, De vetenskapliga resultaten av våra expeditioner i Centralasien och Tibet 1927—1935, Ymer. Stockholm 1935. s. 331—333.

——, Ethnographische Forschungen, i SVEN HEDIN, Neue Forschungen in Mittelasien und Tibet. Petermanns Geographische Mitteilungen. Gotha 1935, s. 294—294.

SANTESSON, C. G., Pfeilgiftstudien XII. Arkiv för botanik, 27 A: 4. Stockholm 1935. 21 s.

THORDEMAN, BENGT, Die Asiatischen Rüstungen der letzten Sven Hedin-Expedition. Geografiska Annaler. Stockholm 1935. (Hyllningsskrift tillägnad Sven Hedin.) 10 s.

TROTZIG, I., m. fl., Zui-ki-tei. Det löftesrika ljusets boning. Stockholm 1935. 19 s.

Slutligen må här även nämnas att under hösten planerats, att från museet utgiva en liten *tidskrift för allmän etnografi och arkeologi*, den första i sitt slag i Sverige. Redaktörer bliva föreståndaren och assistenten. Första häftet beräknas utkomma i början av januari 1936.

GERHARD LINDBLOM.

Det japanska teceremonihuset i museets park. T. h. väntpaviljongen.
(Gåva av Mr. G. Fujihara, Tokyo, och Thefirman James Lundgren & Co., Göteborg.)

Buddhistisk predikstol från Kambodja. Prästen sitter på en kudde på plattformen.
(Prof. O. Janses samling.)

Lerkärl och lerfigurer av arkaisk typ från Chupicuaro, staten Guanajuato, Mexico.
(Gåva av envoyé C. G. G. Anderberg.)

Lerkärl från Teotihuacan, Mexico.
Anträffade vid grävningar av museets expedition 1934 1935

Gravurna från Colonia Elisa nära Asuncion, Paraguay. Höjd 52 cm och största omkrets 203 cm.
(Gåva av plantageägare T. Lindgren, Paraguay.)